

Рецензія

на освітньо-наукову програму третього освітньо-наукового рівня вищої освіти для підготовки здобувачів доктора філософії за спеціальністю С5 «Соціологія» галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» у Львівському національному університеті імені Івана Франка

Освітньо-наукова програма «Соціологія» Львівського національного університету імені Івана Франка (2025 р.) справляє враження ґрунтовного і сучасного академічного опрацювання, що цілком відповідає європейським і національним стандартам підготовки майбутнього покоління соціологів-дослідників. Структурно програма гармонійно поєднує класичну соціологічну освіту з інноваційними розділами, приділяючи окрему увагу digital humanities, соціології майбутнього, сучасним методам аналізу соціальних процесів. Мета програми сформульована чітко як підготовка дослідника, який не лише глибоко орієнтується у фундаментальних теоретичних і методичних парадигмах соціології, а й здатний до формування й реалізації власного наукового проекту, співпраці на міждисциплінарному й міжнародному рівнях, адаптації до змінних вимог сучасного ринку праці.

Особливо варто відзначити структуру та зміст освітньо-наукової програми, яка є орієнтованою на індивідуалізацію освітньої траєкторії: аспіранти можуть обирати низку вибіркових курсів відповідно до власних дослідницьких інтересів, беруть участь у роботі проектних груп та наукових воркшопів. Це забезпечує особистий розвиток кожного здобувача. Результати навчання чітко структуровані: від опанування класичних концепцій і теорій, розвитку критичного мислення, навичок розробки, організації та проведення емпіричних досліджень до формування soft skills, персональної відповідальності, презентаційних навичок і побудови професійних наукових комунікацій. Програма інтегрує найновіші теми: від цифрової соціології й аналізу великих даних до академічної доброчесності та принципів відкритої науки.

Важливою рисою рецензованого ОНП є залучення до реалізації освітньої програми широкого кола стейкхолдерів: представників державних і комунальних організацій, громадського сектору, аналітичних центрів, комерційних і медіапартнерів. Це відбувається не лише на рівні організації практик, а й завдяки активній участі стейкхолдерів у формуванні змісту вибіркових компонентів, розробці кейсів, проведенні спільних дослідницьких проектів. Значна увага приділяється

підготовці аспірантів до ефективної наукової комунікації українською та іноземними мовами, організації міжнародних академічних обмінів, розвитку співпраці з ключовими науковими центрами Європи.

Матеріально-технічна й освітньо-методична база програми відповідає сучасним вимогам: використання платформ Moodle, Teams та ін. забезпечує дистанційну й змішану освіту; є доступ до провідних наукометричних баз (Scopus, Web of Science); активно використовуються електронні бібліотеки, архіви та сучасне програмне забезпечення для аналізу даних. Надзвичайно вагомо, що впродовж навчання аспіранти ґрунтовно опановують принципи академічної доброчесності, навички оформлення наукових праць, роботи з бібліометрією. Важливим викликом є й більш системне залучення зовнішніх експертів та стейкхолдерів не лише на консультативному, а й на викладацькому рівні. Пріоритетним бачиться доповнення програми модулями, орієнтованими на аналіз соціальних трансформацій і процесів у часи війни, вивчення кризових і міграційних процесів в Україні, розширення досвіду застосування соціологічних знань у сфері політики, економіки та організації допомоги населенню.

Підсумовуючи, слід констатувати, що ОНП «Соціологія» Львівського національного університету імені Івана Франка повністю відповідає сучасним академічним і професійним очікуванням, забезпечує високу якість підготовки дослідників, приділяє увагу актуальним проблемам науки і ринку праці. Програма має значний потенціал для подальшої інтернаціоналізації, зміцнення цифрової і прикладної компоненти та гнучкості освітнього процесу, що підвищує конкурентні шанси її випускників на національному й міжнародному рівнях.

Декан факультету соціології

Київського національного університету

імені Тараса Шевченка,

доктор соціологічних наук, професор

В. В. Чепак

18.04.2025 р.